

Utbildnings- och forskningsnämnden

RAPPORT

Diarienummer: GIH 2022/420
Datum: 2022-06-03
Beslutat av: Utbildnings- och
forskningsnämnden
Beslutsdatum: 2022-10-20

1(23)

Kvalitetsrapport

2021–2022

Innehåll

Inledning.....	3
Uppföljning av kvalitetsrapport 2020–2021	3
Utbildnings- och forskningsnämndens arbete 2021–2022.....	7
Åtgärdsredovisning till UKÄ.....	7
Forskningsmiljöenkät	7
Översyn och revidering av riktlinjer för utbildning	8
Uppföljning av regeltillämpning.....	8
Jämställdhetsintegrering	9
Kvalitetssäkring av utbildningsplaner	10
Rektorsuppdrag om att utreda område och inriktning för examen på masternivå	10
Andra uppdrag och beslut.....	11
Interna och externa utvärderingar	12
UKÄ:s tematiska utvärdering av högskolornas arbete med breddad rekrytering	12
UKÄ:s beslut om GIH:s åtgärdsredovisning, lärosätesgranskning	14
Medarbetarundersökning	15
Sammanställning av kurs- och programanalyser HT21 - VT22	16
Sammanfattning av kvalitetsdialog.....	18
Resultat av programuppföljning	18
Doktorandernas inlaga.....	19
Studenternas inlaga.....	20
UFN:s förslag till kvalitetsstärkande åtgärder och strategiska satsningar.....	21

Inledning

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) har av rektor delegerats huvudansvar för institutionsövergripande kvalitetssäkring och strategisk planering. Enligt GIH:s System för kvalitetsarbete inom utbildning och forskning (GIH 2020/522) ska UFN, tillsammans med institutioner, studentkår och berörda delar av förvaltningen, årligen analysera resultaten av årets uppföljningar, utvärderingar och kvalitetsarbete. I processen ingår en högskolegemensam kvalitetsdialog där resultaten diskuteras. Arbetet avslutas med att UFN sammanställer en kvalitetsrapport med förslag till åtgärder och strategiska satsningar. Rapporten ska utgöra underlag för kommande års verksamhetsplanering för högskoleledning och institutioner och den ska spridas till hela organisationen, studenter, doktorander och externa intressenter.

Föreliggande kvalitetsrapport avser läsåret 2021–2022. Rapporten inleds med en uppföljning av föregående års kvalitetsrapport. Därefter redogörs för UFN:s arbete under läsåret 2021–2022 samt interna och externa utvärderingar som rapporterats under samma period: UKÄ:s tematiska utvärdering av lärosätenas arbete med breddad rekrytering, UKÄ:s beslut om GIH:s åtgärdsredovisning för lärosätessgranskningen samt medarbetarundersökning vid GIH. Resultatet av årets kurs- och programanalyser sammanfattas, liksom utfallet av den kvalitetsdialog som anordnades den 27 september. Sammantaget utgör dessa externa och interna granskningar underlag för de förslag till åtgärder och strategiska satsningar som avslutar rapporten.

Sammanställningen av resultat har genomförts av handläggare Bim O'Reilly och sammanfattning av kvalitetsdialogen har genomförts av Maria Holmgren Kroon vid Utbildnings- och forskningsadministrativa avdelningen. Analys och förslag till kvalitetshöjande åtgärder och strategiska satsningar har beretts av ordförande Karin Redelius, extern ledamot Eva Jansson, ledamot John Hellström och student Erik Peterson.

Studentinflytande har skett genom representation i UFN (student- och doktorandrepresentanter), genom presentation och medverkan vid kvalitetsdialogen den 27 september samt genom medverkan i beredningsgruppen för arbetet med kvalitetsrapporten.

Uppföljning av kvalitetsrapport 2020–2021

I kvalitetsrapporten 2020–2021 (GIH 2021/410) gav UFN sju förslag till kvalitetsstärkande åtgärder och strategiska satsningar. Förslagen var främst inriktade mot att stärka och kvalitetssäkra utbildningsuppdraget. Vi inleder denna rapport med en uppföljning av dessa förslag. Underlag för uppföljningen är beslut fattade av rektor, arbete som genomförts inom ramen för Utbildnings- och forskningsnämndens uppdrag samt den uppföljning av institutionernas kvalitetsarbete som ägde rum vid UFN:s sammanträde den 2 juni 2022.

1. Öka svarsfrekvensen på studentvärderingar samt analysera studentavbrott
UFN föreslog att det bör ske ett intensifierat arbete för att öka andelen studenter som besvarar kurs- och programvärderingar samt att det behövs bättre och mer systematisk kunskap om avhopp/studieavbrott på högskolans program.

Åtgärder

Rektor uppdrog i början av VT22 åt Utbildnings- och forskningsadministrativa avdelningen att genomföra en avhoppsanalys avseende verksamhetsåren 2020 och 2021 utifrån både student- och lärarperspektiv (beslut GIH 2022/88). Analysen redovisades vid slutet av VT22 och ligger till grund för vidare åtgärdsarbete.

Gällande svarsfrekvens på studentenkäter har arbete fortgått på institutionsnivå i form av fortsatt implementering av det reviderade kvalitetssystemet. Enkätsystemet har numera sammankopplats med lärplattformen, så att kursvärderingsutskick kan ske automatiskt och besvaras direkt från lärplattformen vilket underlättar för såväl lärare som studenter. Av kurs- och programanalyser för den aktuella perioden framgår att flera lärare arbetar aktivt för att få en högre svarsfrekvens och att arbetet ger resultat, men det finns även exempel på kursvärderingar med låg svarsfrekvens. Kollegialt erfarenhetsutbyte skulle kunna möjliggöra att goda exempel sprids och implementeras. Flera av institutionerna har även inlett dialoger med kåren om åtgärder för att öka svarsfrekvensen. Kåren har därtill under en längre tid själva drivit frågan inom ramen för sin verksamhet.

2. Stärk den högskolepedagogiska kompetensen

UFN föreslog att ett omfattande och systematiskt högskolepedagogiskt arbete genomförs för att säkerställa god utbildningskvalitet, t.ex. genom kompetenshöjande utbildningsinsatser och inrättande av fora för kontinuerliga kollegiala diskussioner.

Åtgärder

En utredning av en organisation och inriktning för det högskolepedagogiska arbetet i GIH:s nya organisation har initierats under VT22. I avvaktan på inrättande av en permanent struktur har högskolegemensamma forum använts för kompetenshöjande insatser. På UFN:s initiativ har det exempelvis anordnats en föreläsning om kursplaner och rättssäker examination vid personaldagen den 8 december 2021.

Ett aktivt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete pågår även på institutionsnivå. Samtliga institutioner har inrättat kollegiala forum, såsom lärarlag eller olika slags råd, för att arbeta med kurs- och programutveckling liksom för beredning av kursplaner. Insatser som gjorts eller planeras berör exempelvis problembaserat lärande, studentcentrerat lärande, kopplingen mellan teori och praktik, hybridundervisning och digitalisering. Samtliga institutioner har också bekostat medarbetares högskolepedagogiska utbildningar eller handledarutbildningar vid andra lärosäten, men det finns en efterfrågan på att inrätta en gemensam högskolepedagogisk kurs för doktorander och lärare.

3. Kvalitetssäkra och utveckla kurs- och utbildningsplaner

UFN föreslog att kvalitetssäkring och utveckling av högskolans kurs- och utbildningsplaner utifrån gällande riktlinjer och systemtekniska krav initieras. Det handlar exempelvis om att säkerställa koppling och progression mellan nationella examensmål och lokala utbildnings- och lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Åtgärder:

UFN har genom fastställande av Riktlinjer för kurser, utbildningsprogram och examination på grund och avancerad nivå (GIH 2021/219) samt Handläggningsordning för inrättande, revidering och upphävande av utbildningsplaner (GIH 2021/313) inrättat ett kvalitetssäkrande ramverk i syfte att stärka studenternas rättssäkerhet liksom kopplingen och progressionen mellan examensmål, lokala mål och lärandemål. Mallar för examensmålsmatriser har tagits fram, i vilka det ska gå att utläsa hur de nationella examensmålen och eventuella lokala målen omhändertas i ett programs olika kurser. Matriserna ger en grundstruktur för utarbetande eller revidering av programmets progression och kursplaner, där undervisningsformer och examination framgår. I samband med implementering av Riktlinjer för kurser, utbildningsprogram och examination på grund och avancerad nivå har det även tagits fram en ny struktur för

utbildningsplaner som stämmer överens med riktlinjerna. I utbildningsplanerna ska uppgifter om fördjupningsnivå framgå, så att en grundstruktur för progression fastställs.

Tränarprogrammet och Hälsopromotionsprogrammet (tidigare Hälsopedagogprogrammet) har under HT21 reviderat sina utbildningsplaner och i denna process kartlagt examensmål och lärandemål med hjälp av examensmålsmatriser. Vidare har utbildningsplanerna reviderats så att de överensstämmer med gällande riktlinjer. I takt med att de andra utbildningsprogrammen revideras eller nya program inrättas pågår motsvarande arbete med examensmålsmatriser. Under VT22 pågår exempelvis beredning av utbildningsplan för Ämneslärarprogram med inriktning mot årskurs 7–9.

Sammantaget har alltså åtgärder vidtagits för att säkerställa att högskolans utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella examensmål och lokala utbildnings- och lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer genom de kvalitetsprocesser som initieras med högskolans utbildningsplaner. Som följd av förändringarna av utbildningsplaner sker motsvarande revideringsarbete av programmets kursplaner. Dessa ska följa bestämmelserna i Riktlinjer för kurser, utbildningsprogram och examination på grund och avancerad nivå (GIH 2022/84) och således kvalitetssäkras. I senaste versionen av riktlinjerna har det skrivits in att samtliga prov och kurskrav ska anges med omfattning (antal högskolepoäng) i kursplanerna och att examensmåls rubriker ska användas för att strukturera lärandemålen. I utbildningsdatabasen har anpassningar skett och standardtexter tagits fram, bl.a. om anpassad examination, för att stödja tillämpningen av riktlinjerna. Ett utvecklingsarbete med kursplaner pågår således och kursplaner för de reviderade utbildningsprogrammen följer de nya riktlinjerna.

Samtliga institutioner uttrycker dock ett stort behov av stöd och kompetenshöjning i arbetet med att skriva kursplaner vad gäller att formulera hållbara och ändamålsenliga lärandemål. Under kommande år då flera av kursplanerna står inför revidering i samband med att utbildningsplanerna revideras är det därför av vikt att genomföra insatser för detta arbete.

Vad gäller anonyma examinationer så möjliggör utformningen av nya kursplaner på två av högskolans program att anonyma salstentamina med anmälan via Ladok kan genomföras från och med HT22. Samtliga institutioner arbetar för att kunna genomföra både salstentamina och hemtentamina anonymt under kommande läsår.

4. Stärk Idrottsvetenskap som akademiskt ämne

UFN föreslog att formerna för kvalitetssäkring av huvudområdet idrottsvetenskap utvecklas.

Åtgärder

En rad åtgärder har inletts under 2021–2022, både som en följd av kvalitetsrapporten och av tidigare beslut och diskussioner rörande idrottsvetenskap.

För det första uppdrog rektor UFN att, med utgångspunkt i universitetskanslersämbetets gällande regelverk, fastställa en definition av GIH:s område för examenstillstånd på masternivå, inklusive de inriktningar som ingår i området (beslut 2021-05-11, GIH 2021/201). Bakgrunden till uppdraget är att beslutet om examensrätt på masternivå fattades på basis av GIH:s ansökan om rätt att utfärda examen på forskarnivå. I samband med den ansökan fastställdes aldrig någon definition av område för examen på masternivå av högskolan. I samband med att nya utbildningar är under beredning är det av vikt att frågan om område på masternivå och dess olika inriktningar utreds så att dess vetenskapliga grund och avgränsning skapar ett ramverk för de nya utbildningarna och

vilken plats de ska ha inom området. UFN avlämnade rapport till rektor den 15 mars 2022, i vilken ingen ny definition föreslogs men där ett antal förslag till vidare åtgärder presenterades.

För det andra avrapporterades vid årsskiftet ett rektorsuppdrag om att ta fram ett förslag på ett gemensamt 90 hp-block i idrottsvetenskap med syftet att fungera som bas i GIH:s kandidatprogram (GIH 2021/122). Bakgrunden till uppdraget var att översynen av GIH:s utbildningsutbud som genomfördes under 2020 (GIH 2020/130) visade att innehållet i huvudområdet idrottsvetenskap varierade bland program och att huvudområdet behövde definieras på ett tydligare sätt, bl.a. genom att identifiera ett gemensamt innehåll för utbildningarna på grundnivå. Gruppen gav förslag på ett vägval mellan en ”svag inramning”, som innebär att samtliga sju ämnesområden vid GIH i någon omfattning finns representerade i de utbildningar som leder till en kandidatexamen i idrottsvetenskap, eller en ”stark inramning”, som innebär att omfattningen av de ingående ämnesområdena ges en fastställd struktur, med en likaledes fastställd omfattning, som även klargör progressionen inom huvudområdet.

För det tredje, har det under 2021–2022 pågått en diskussion om former och inriktning för externa utvärderingar av utbildning vid GIH med syfte att inrätta riktlinjer inom området. Inom ramen för sådana utvärderingar kan kvalitetssäkring av huvudområden ingå.

På institutionsnivå har även diskussion om huvudområde och inriktningar förts i samband med revidering av utbildningsplaner på både grund och avancerad nivå.

Mot bakgrund av ovanstående kan konstateras av frågan om idrottsvetenskapens omfattning, innehåll och karaktär fortfarande är under utredning, men att former för kvalitetssäkring är i beredning att etableras.

5. Skapa en struktur för internationaliseringsarbetet

UFN föreslog att strukturen för internationaliseringsarbetet stärks, t.ex. genom ett institutionsövergripande akademiskt forum och förtydligade mål.

Åtgärder

Rektor uppdrog under VT22 till Utbildnings- och forskningsadministrativa avdelningen att tillsammans med institutionerna föreslå hur arbetet med internationalisering ska organiseras (beslut GIH 2022/89). Målet är att inrätta en gemensam struktur för internationaliseringsarbetet på var och en av institutionerna. Resultatet av uppdraget har presenterats för rektor under VT22 och kommer föranleda ställningstaganden och implementering.

På samtliga institutioner pågår arbete med att bereda kursutbud med engelska som undervisningsspråk. Mobilitetsfönster har även byggts in i högskolans kandidatprogram i samband med att utbildningsplanerna reviderats inför programstart HT22.

6. Aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja likabehandling

UFN föreslog att ett projekt initieras för att utreda hur GIH ska fullgöra de kraven som Diskrimineringslagen ställer.

Åtgärder

Utredning pågår om hur arbetsmiljöarbete ur ett utbildningsanordnarperspektiv kan integreras i arbetet med kvalitetssystemet och dess reguljära uppföljning.

7. Stärk forskarutbildningen

UFN föreslog en översyn för att säkerställa kvaliteten i forskarutbildningen efter omorganisationen.

Åtgärd

Prefekt vid Institutionen för fysisk aktivitet och hälsa har formulerat en lägesbeskrivning med en sammanställning av förbättringsområden, vilken inkluderar förslag till åtgärdslista, tidplan och ansvarig person. Förslagen bereds och implementeras löpande.

Utbildnings- och forskningsnämndens arbete 2021–2022

I denna del av rapporten redogörs för UFN:s arbete under läsåret 2021–2022.

Åtgärdsredovisning till UKÄ

Mot bakgrund av UKÄ:s lärosätesgranskning 2018, i vilken GIH:s kvalitetsarbete gavs omdömet ”Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll”, har UFN under VT21 förberett en åtgärdsredovisning för de bedömningsområden som UKÄ bedömde som inte tillfredsställande. Åtgärdsredovisningen inlämnades till UKÄ den 6 oktober 2021. UKÄ har därefter begärt kompletterande underlag kring områdena högskolepedagogik och studentcentrerat lärande samt säkrandet av progression och koppling mellan examensmål och lärandemål i utbildningsprogram. Den 8 mars 2022 fattade UKÄ beslut om att ge GIH omdömet ”godkänt kvalitetssäkringsarbete” efter att samtliga bedömningsområden bedömts som tillfredsställande. Resultat behandlas mer ingående under ”interna och externa utvärderingar” nedan.

Forskningsmiljöenkät

Enligt GIH:s System för kvalitetsarbete inom utbildning och forskning (GIH 2020/522) ska en fördjupad uppföljning av forskningsmiljön vid GIH ske genom en enkät som ställs till forskare, lärare och doktorander med en periodicitet om sex år. Resultat av enkäten utgör underlag för kvalitetshöjande och strategiskt arbete med högskolans forskningsmiljö och omhändertas inom ramen för den årliga verksamhetsplaneringen och uppföljningen. Vidare är enkätresultatet, liksom efterföljande åtgärdsarbete, ett av underlagen för den externa utvärdering av högskolans forskningsmiljö som ska ske med en periodicitet om sex år.

I enkäten undersöks olika områden som relaterar till högskolans forskningsmiljö och förutsättningar för att bedriva forskning, såsom förutsättningar för forskningens förnyelse och frihet, infrastruktur och stödverksamhet, värnande av god forskningssed, möjligheter till samverkan och forskningens spridning, förutsättningar för mobilitet och internationalisering, forskningsledarskap och seminariemiljöer, möjlighet till karriärutveckling för forskare och doktorander samt system för utvärdering av forskningsprestation.

UFN ansvarar för enkätens genomförande och för att resultatet och förslag till åtgärder återkopplas till institutioner och rektor. Enligt UFN:s beslut (GIH 2021/314) ska en forskningsmiljöenkät genomföras under VT22. En enkät har beretts under första kvartalet 2022 och skickades därefter ut till organisationen i april och maj månad. Resultat och analys samt förslag till åtgärder förväntas färdigställas under HT22.

Översyn och revidering av riktlinjer för utbildning

I enlighet med uppdrag från rektor (GIH 2020/230) har UFN reviderat Riktlinjer för studentinflytande (GIH 2022/57) och förelagt riktlinjen för beslut av rektor. Nämnden har vidare inrättat en Handläggningsordning för inrättande, revidering och upphävande av utbildningsprogram (GIH 2021/313) samt en mall för utredning inför inrättande av program.

De riktlinjer som ligger inom nämndens ansvarsområde, inklusive kvalitetssystemet, har vidare aktualitetsgranskats och reviderats utifrån eventuella behov av förtydliganden eller utveckling samt tillägg och inarbetande av ny lagtext om livslångt lärande, internationalisering och samverkan enligt Högskolelagen (1992:1434) 1 kap. 5 §.

Följande riktlinjer har förelagts nämnden för revidering:

- System för kvalitetsarbete inom utbildning och forskning (GIH 2020/522),
- Riktlinjer för kurser, utbildningsprogram och examination på grund och avancerad nivå (GIH 2022/84),
- Riktlinjer för kvalitetssäkring och uppföljning av kurser och program (GIH 2022/85) och därtill hörande stöddokument,

Mallar för studentenkäter inom kurs- och programuppföljning liksom analysmallar för desamma revideras som följd av revidering av riktlinjerna.

Uppföljning av regeltillämpning

UFN ska enligt System för kvalitetsarbete inom utbildning och forskning (GIH 2020/522) årligen se över gällande styrdokument för utbildning och forskning samt följa upp regeltillämpningen av desamma. I uppföljningen ingår även en översyn av kvalitetssystemet och tillhörande underlag. Överklagandearenden och misstänkta fall av avvikelser från god forskningssed från föregående år ska därtill följas upp med fokus på behov av kvalitetssäkrande åtgärder.

Fokus för uppföljningen 2022 var att granska att genomförande och publicering av kurs- och programvärderingar samt kurs- och programanalyser sker enligt Riktlinjer för kvalitetssäkring och uppföljning av kurser och program (GIH 2022/85). Vidare gjordes en uppföljning av genomförda åtgärder sedan UKÅ:s lärosätetillsyn av GIH under 2018 i syfte att se till att resultat omhändertagits i GIH:s nya organisation.

Resultat med förslag till åtgärder har sammanfattats i en rapport (GIH 2022/204) som överlämnats till rektor efter beslut i UFN 2022-04-28. Sammantaget visar uppföljningen att implementeringen av Riktlinjer för kvalitetssäkring och uppföljning av kurser och program (GIH 2022/85) ännu inte sker systematiskt. Särskilt brister rutinerna för att informera och hålla resultat tillgängliga för studenterna. Institutionerna bör tillse att kurs- och programvärderingar samt kurs- och programanalyser genomförs och hålls tillgängliga i enlighet med gällande riktlinjer. Vidare rekommenderas högskolepedagogiska insatser med fokus på kursutvärderingar och kursutveckling. Gällande uppföljningen av lärosätetillsynen bedömdes vidare ett antal åtgärder vara nödvändiga för att säkra studentinflytandet och studenträtten i den nya organisationen.

Jämställdhetsintegrering

UFN har av rektor (beslut GIH 2020/203) delegerats att överta de ansvarsområden som tilldelats tidigare Grundutbildningsnämnden och Forsknings- och forskarutbildningsnämnden i GIH:s Plan för jämställdhetsintegrering 2020–2022 (GIH 2020/203). UFN:s uppdrag är att tillse att planens aktiviteter genomförs i samråd med olika instanser samt att arbetet avrapporteras till rektor.

I UFN:s verksamhetsplan för 2021 har nämnden fastställt att de områden i planen som berör resursfördelning för forskning ska omhändertas under HT21. Det gäller

1. Jämställd fördelning av kvinnliga och manliga huvudhandledare på forskarnivå,
2. Jämställd fördelning av det fasta forskningsanslaget, och
3. Jämställda villkor för kvinnliga och manliga doktorander, särskilt med avseende på arbetsvillkor, exempelvis institutionstjänstgöringens omfattning och innehåll, och möjligheter till föräldraskap.

Resultat av arbetet och förslag till åtgärder inom ovanstående områden har förelagts nämnden i en rapport (GIH 2022/132) 2022-03-15 inför avrapportering till rektor. Angående jämställd fördelning av huvudhandledarskap och det fasta forskningsanslaget visar rapporten att omorganisationen av GIH under 2020–2022 medfört en omfördelning av uppdrag samt nya ordningar för resursfördelning och doktorandantagning. Strategin för att främja jämställdhet i verksamheten har därför kännetecknats av utvecklande av jämställdhetsperspektiv i direktiven för de nya arbetsordningar som tagits fram. Resultat av de ändrade direktiven väntas medföra ett ändrat arbetssätt med avseende på huvudhandledarskap och resursfördelning i samband med att dessa tillämpas. Det långsiktiga syftet är att bibehålla en jämn fördelning av forskningsresurser samt få en mer jämställd fördelning av huvudhandledarskap. Förslaget till åtgärd är att fortsatt följa upp tillämpningen av direktiven för jämställdhet avseende forskningsanslag och fördelning av huvudhandledare samt utfall av desamma.

Undersökningen av doktoranders arbetssituation visar att kvinnor har lägre genomströmningstakt än män. Antalet doktorander är dock få, varför enskilda doktoranders genomströmning får stor betydelse för det totala utfallet. Resultat från fokusgruppsintervjun visar att det sammantaget upplevs som goda förutsättningar för att förena forskarstudier med föräldraskap. Vissa områden identifierades dock där åtgärdsarbete bör vidtas skyndsamt, bland annat förbättrad planering, schemaläggning och kommunikation om forskarkurser vid GIH samt information om bestämmelser och praxis som rör löner och andra anställningsvillkor för doktorander. Förslag till åtgärder framgår i rapporten.

Högskolestyrelsen har i Verksamhetsplan, resursfördelningsbeslut och budget 2022 (GIH 2021/318) tilldelat UFN uppdraget att ta fram en jämställdhetsintegreringsplan för 2023–2025. Lärosäten har enligt uppdrag i regleringsbrev för 2022 i uppdrag att senast den 1 september 2022 redovisa en inriktning för arbetet med jämställdhetsintegrering för åren 2023–2025 till Regeringskansliet. Enligt regleringsbrevet ska lärosätena fortsätta arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen, t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Lärosätena ska identifiera jämställdhetsproblem i kärnverksamheten som de kan bidra till att lösa och redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel. UFN har utifrån denna bakgrund berett ett förslag till inriktning för jämställdhetsintegreringsarbetet för 2023–2025 för beslut av rektor.

Kvalitetssäkring av utbildningsplaner

Under hösten 2022 har UFN fattat följande beslut:

- Beslut om revidering av utbildningsplaner gällande särskild behörighet (GIH 2021/415)
- Fastställande av utbildningsplan för Hälsopromotionsprogrammet (GIH 2021/474)
- Fastställande av utbildningsplan för Tränarprogrammet (GIH 2021/473)
- Fastställande av allmän studieplan för utbildning på forskarnivå (GIH 2021/472)
- Fastställande av utbildningsplan för ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasiet (GIH 2021/431)

I processen med att revidera utbildningsplanerna för kandidatprogrammen har ett kvalitetssäkrande arbete genomförts på institutionerna genom att utbildningarnas struktur kartlagts i examensmålmatrixen och progressionen fastställts genom fördjupningsnivåer. Kopplingen mellan examensmål och lärandemål liksom säkerställande av progression var två av de centrala aspekterna UKÄ lyfte fram i lärosätessynskningen.

Utbildningsplanerna har även skrivits om för att uppfylla Riktlinjer för kurser, utbildningsprogram och examination på grund och avancerad nivå. Studentrepresentanter har bjudits in att delta i utvecklingen.

Gällande beslut om särskild behörighet föranleddes detta av nya bestämmelser i högskoleförordningen, där tidigare områdesbehörigheter upphävts 1 januari 2022. I den allmänna studieplanen för utbildning på forskarnivå infördes nya bestämmelser om forskarskolor vid GIH och i utbildningsplanen för ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasiet infördes två nya examensmål med anledning av ändringar i högskoleförordningens examensordning (Bilaga 2).

Under våren 2022 inleddes en process för att kvalitetssäkra revidering av utbildningsplan för Ämneslärarprogram med inriktning åk 7–9 på Institutionen för rörelse, kultur och samhälle.

Rektorsuppdrag om att utreda område och inriktning för examen på masternivå

Rektor uppdrog enligt beslut 2021-05-11 (GIH 2021/201) UFN att, med utgångspunkt i UKÄ:s gällande regelverk, fastställa en definition av GIH:s område för examenstillstånd på masternivå, inklusive de inriktningar som ingår i området. Bakgrunden till uppdraget grundade sig i att det i samband med GIH:s ansökan om examenstillstånd för examen på forskarnivå under 2010 inte fastställdes någon definition av område för examen på masternivå av högskolan. I samband med beslutet att erhålla tillstånd att utfärda examen på forskarnivå tilldelades GIH dock även tillstånd för att ge examen på masternivå inom samma område som utbildning på forskarnivå: Idrott, fysisk aktivitet och hälsa. Inom området finns huvudområdet idrottsvetenskap på grund- och avancerad nivå samt forskarutbildningsämnet idrottsvetenskap på forskarnivå. Denna struktur har inte förändrats sedan GIH erhöll examenstillstånd 2010.

I samband med att nya utbildningar bereds bedömdes det dock vara av vikt att frågan om område på masternivå och dess olika inriktningar utreds. UFN har i en promemoria redogjort för nämndens ställningstagande och förslag till åtgärder (GIH 2021/201). I promemorian föreslår nämnden ingen ny definition av område för examen på masternivå, utan hänvisar till högskoleverkets beslut från 2010. Utifrån högskoleverkets beslut och UKÄ:s vägledning framgår att GIH har ett fastställt område för examenstillstånd på masternivå och att detta är samma område som för utbildning på forskarnivå: idrott, fysisk aktivitet och hälsa. Definitionen av området är i princip synonym med

forskarutbildningsämnet och huvudområdet idrottsvetenskap, vilka innefattar hela den bredd av humanistiska, samhällsvetenskapliga och humanbiologiska studier som finns vid GIH och som beskrivs och prövas i ansökan. Att arbeta fram en ny definition innebär i princip att ansöka om ett nytt examenstillstånd.

Nämnden föreslår dock att ett arbete initieras för att kunna strukturera GIH:s utbildningar, antingen i form av att inrätta nya huvudområden samt forskarutbildningsämnen och/eller genom att strukturera befintliga utbildningar till inriktningar inom befintligt huvudområde och forskarutbildningsämne. För att tillgodose *förutsättningar* för ett sådant arbete bör en arbetsordning och beslutsinstans för inrättande av forskarutbildningsämnen, huvudområden samt inriktningar inom dessa utredas. Vidare rekommenderas en revidering av den lokala examensordningen med införande av lokala examensbeskrivningar för att tydliggöra utbildningens förhållande till områdets omfattning samt underlätta vid handläggning av examensärenden med kurser från andra lärosäten.

Andra uppdrag och beslut

UFN har utöver ovanstående berett ett förslag till nominering av hedersdoktor till den akademiska högtiden 2022. Vidare har nämnden beslutat om en tidsplan för utvärderingar för perioden 2021–2024 (GIH 2021/314).

Diskussion har förts om undertecknande av initiativet San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA) samt de egeninitierade utredningarna om huvudområdet idrottsvetenskap och samverkan som genomförts på uppdrag av rektor. Vid ett internt under VT22 diskuterades även nämndens strategiska arbete och akademiska ledarskap.

Ett antal remisser har även behandlats av nämnden: Promemorian Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare (U2021/03373), Stärkt fokus på framtidens forskningsinfrastruktur (SOU 2021:65) samt interna Riktlinjer för högskolegemensamma styrdokument.

Representanter från UFN har löpande deltagande i konferenser anordnade av SUHF och UKÄ. Av särskild vikt är UKÄ:s konferenser och dialogseminarier om utvecklingsarbetet med en ny cykel för det nationella kvalitetssäkringssystemet.

Interna och externa utvärderingar

I denna del redogörs för interna och externa utvärderingar vars resultat rapporterats under 2021–2022.

UKÄ:s tematiska utvärdering av högskolornas arbete med breddad rekrytering

Den 21 november 2019 fick Universitetskanslersämbetet (UKÄ) i uppdrag av regeringen att genomföra en tematisk utvärdering av universitets och högskolors arbete med breddad rekrytering. Bakgrunden är Högskolelagen (1992:1434) 1 kap. 5 § fjärde stycket som anger att universitet och högskolor i sin verksamhet aktivt ska främja och bredda rekryteringen till högskolan. Den tematiska utvärderingen är en del av det nationella kvalitetssäkringssystemet för högre utbildning och genomfördes i samråd med Universitet- och högskolerådet (UHR).

Utvärderingens syfte var både att skapa kunskap om arbetet med breddad rekrytering och stödja utvecklingsarbetet för högsta möjliga kvalitet i sektorn. Samtliga utbildningsnivåer ingick i utvärderingen (grund, avancerad och forskarnivå) och utgick utifrån respektive lärosätes specifika profil och förutsättningar. Granskningen omfattar bedömningsområdena (1) styrning och organisation samt (2) utformning, genomförande och resultat. Inom respektive bedömningsområde finns ett antal öppna utvärderingsfrågor där lärosätet uppdrogs att i en självvärdering analysera och värdera sitt arbete. Självvärderingen avslutas med en SWOT-analys med styrkor och svagheter respektive utmaningar och hinder för arbetet med breddad rekrytering.

GIH lämnade under april 2021 in en självvärdering och SWOT-analys som redogjorde för GIH:s arbete med breddad rekrytering. Självvärderingen togs fram med hjälp av analys av nationell statistik, kartläggning av tidigare insatser vid GIH, inhämtande av perspektiv genom en enkät riktad till studierektorer och avdelningschefer, intervjuer med nyckelpersoner samt samtal i UFN och ledningsgrupp. Självvärderingen skickades även på slutlig remiss till institutionerna. Självvärderingen bereddes av en arbetsgrupp utsedd av UFN: ordförande Karin Redelius, dåvarande vice ordförande Toni Arndt, dåvarande prorektor med ansvar för jämställdhetsintegrering Håkan Larsson samt handläggare Camilla Norrbin och Bim O'Reilly. Studenterna bjöds in i arbetet och hade även möjlighet att lämna en studentinlägga. Informations- och samrådsskyldighet uppfylldes genom ärendets beredning i UFN och i samband med rektors beslutsmöte.

I GIH:s självvärdering lyftes fyra exempel på GIH:s arbete med breddad rekrytering:

- kontakter med ungdomsskolan och idrottsrörelsen inom ramen för tränarprogrammet, där insatser gjorts för att bredda rekryteringen avseende kön,
- marknadsföringsinsatser för utbildningsprogram, där mångfald i representationen inom rekryteringsaktiviteter genomsyrar de marknadsföringskanaler som används,
- utveckling av anpassad träning och parasport inom utbildning och forskning som ett sätt att på lång sikt påverka såväl idrottsrörelsen som undervisningen inom idrott och hälsa i skolan samt bidra till en breddad rekrytering till högskolan avseende personer med funktionsnedsättning,
- GIH:s arbete med breddat deltagande i utbildningen, dvs. att stödja studenter att genomföra sina studier. Exempel som lyftes var införande av introduktionskurs i akademiska studier samt mentorer inom samtliga utbildningsprogram.

Vidare föreslogs några utvecklingsområden:

- Utveckla samverkan med ungdomsskolan för att öka både söktrycket och bredda rekryteringen till högskolan. Exempel på insatser som kan stärka detta arbete är att utifrån en kartläggning av underrepresenterade grupper på GIH:s utbildningar initiera samarbete med gymnasieskolor i nya kommuner både i närområdet och i övriga delar av landet. En annan insats kan vara att bygga upp en verksamhet kring studentambassadörer som kan informera om utbildningarna till särskilt identifierade gymnasieskolor. VFU-studenter och handledare inom ramen för ämneslärarutbildningen samt alumner skulle med ett aktivt arbete också kunna fungera som ambassadörer för utbildningen.
- Utveckla samverkan med idrottsrörelsen, exempelvis genom att utreda hur ett mer riktat alumnarbete skulle kunna användas för att bredda rekrytering avseende kön och exempelvis nationell rekrytering då många av GIH:s alumner arbetar som tränare och i andra funktioner inom Riksidrottsförbundets specialidrottsförbund över hela landet.
- Utveckla den systematiska uppföljningen av rekryterings- och marknadsföringsaktiviteter så att resultat av riktade insatser kan utvärderas.
- Utveckla den systematiska kartläggningen och uppföljningen av breddad rekrytering som ett led i högskolestyrelsens utvecklingsmål att öka söktrycket till högskolans utbildningar. En möjlighet är att inventera hur statistikverktyg kan användas för att systematiskt undersöka studentpopulationen och därmed identifiera nya potentiella målgrupper av studenter

En bedömaregrupp har granskat lärosätenas självvärderingar och i ett yttrande lämnat bedömningar och graderade rekommendationer om vad respektive lärosäte bör och kan göra i sitt arbete med breddad rekrytering utifrån självvärderingen. Rapporten publicerades i februari 2022.

Enligt bedömaregruppen bör GIH:

- göra en tydligare tolkning av vad breddad rekrytering innebär utifrån lärosätets specifika förutsättningar, och utarbeta övergripande strategiska mål,
- formulera uppföljningsbara mål i arbetet med breddad rekrytering,
- formulera tydligt identifierbara målgrupper för arbetet med breddad rekrytering,
- ta fram tydliga rutiner och processer för arbetet med breddad rekrytering,
- systematiskt utveckla aktiviteter och koppla dem till mål för arbetet med breddad rekrytering och för identifierade målgrupper,
- utveckla arbetet med att följa upp aktiviteter som görs för att bredda rekryteringen och resultatet som uppnås, för att kunna dra lärdomar och återkoppla dessa till verksamheten,

Vidare menar bedömaregruppen att GIH kan:

- utveckla samarbetet med idrottsrörelsen för att nå underrepresenterade grupper,
- engagera alumner för att nå nya grupper av presumtiva studenter,
- överväga namnbyte på tränarprogrammet och hälsopedagogprogrammet som ett sätt att attrahera både kvinnor och män till respektive utbildning,
- förankra arbetet med breddad rekrytering genom exempelvis ett formaliserat råd med bred representation i verksamheten inklusive studenter,
- använda statistik mer i uppföljningarna, exempelvis från databasen Bak- och framgrund.

Högskolestyrelsen har i Verksamhetsplan, resursfördelningsbeslut och budget 2022 (GIH 2021/318) uppdragit åt UFN att analysera utfallet av UKÄ:s utvärdering och utifrån gjorda iakttagelser sammanställa en åtgärdsplan. Vidare avser UKÄ att följa upp

rekommendationerna till respektive lärosäte två år efter åiterrapportering av den tematiska utvärderingen till regeringen, dvs. första kvartalet 2024.

UFN har vid sammanträdet den 28 april utsett en arbetsgrupp med uppgift att analysera utfallet och sammanställa en åtgärdsplan under HT22.

UKÄ:s beslut om GIH:s åtgärdsredovisning, lärosätesgranskning

UKÄ granskar under 2017–2022 kvalitetssäkringsarbetet vid samtliga lärosäten som ger examina på högskolenivå. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning. Senast två år efter granskningen ska en högskola som fått omdömet Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll redovisa vilka åtgärder som vidtagits. Uppföljningen fokuserar på de bedömningsområden som inte bedömdes som tillfredsställande.

UKÄ granskade under 2019 kvalitetssäkringsarbetet vid GIH. Lärosätesgranskningen utgick ifrån de krav som ställs i högskolelag och högskoleförordning samt i Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). UKÄ granskade styrning och organisation; förutsättningar; utformning, genomförande och resultat; jämställdhet; student- och doktorandperspektiv; samt arbetsliv och samverkan.

UKÄ beslutade att ge GIH det samlade omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll. Bedömargruppen ansåg att bedömningsområdena Styrning och organisation; utformning, genomförande och resultat, samt jämställdhet inte var tillfredsställande.

GIH lämnade i oktober 2021 en redogörelse till UKÄ för de åtgärder som vidtagits sedan lärosätesgranskningen. Arbetet bestod i huvudsak av en revidering av GIH:s System för kvalitetsarbete, framtagande och implementering av nya riktlinjer för kvalitetsarbetet samt anpassning av kvalitetsarbetet till GIH:s nya organisation.

För uppföljningen av GIH tillsatte UKÄ en bedömargrupp bestående av två sakkunniga från den ursprungliga granskningen som genomfördes 2018–2019, universitetslektor Eva Pettersson, Blekinge tekniska högskola och professor Bo-Anders Jönsson, Lunds universitet.

Med utgångspunkt i bedömargruppens yttrande bedömde UKÄ den 8 mars 2022 att GIH nu uppfyller samtliga bedömningsområden och gav därför GIH det samlade omdömet Godkänt kvalitetssäkringsarbete. Vidare lämnade bedömargruppen rekommendationer om hur hög kvalitet i utbildningarna fortsatt ska säkras.

Enligt bedömargruppen bör GIH:

- utveckla ett mer systematiskt högskolepedagogiskt arbete inriktat på pedagogiska modeller och undervisningsformer i syfte att främja och uppmuntra studenter att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna,
- säkra progression mot de nationella och lokala examensmålen genom ett aktivt arbete med kursplanernas lärandemål och examinationer enligt de former som inrättats i det nya kvalitetssystemet,
- genomföra egeninitierad extern utvärdering av utbildningsprogrammen samt
- öka svarsfrekvensen på studentenkäter.

Högskolestyrelsen har i Verksamhetsplan, resursfördelningsbeslut och budget 2022 (GIH 2021/318) uppdragit åt UFN att analysera utfallet av UKÄ:s beslut och sammanställa en åtgärdsplan. Då utfallet av beslutet var positivt fortsätter kvalitetsarbetet utifrån ordinarie

processer och tidsplan. De behov av åtgärder som UKÄ lyfter i beslutet är inkluderade i pågående kvalitetsutveckling vad avser högskolepedagogisk utveckling och arbetet med att kvalitetssäkra utbildningsprogram.

Medarbetarundersökning

GIH har under våren 2022 genomfört en medarbetarundersökning med syfte att mäta det interna arbetsklimatet för att vidareutveckla högskolans arbetsmiljö. Undersökningen hade formen av en webbenkät som distribuerades under februari 2022 och genomfördes av ett externt företag. I enkäten ställdes frågor kring områdena arbetsklimat, ledarskap, organisation samt vision och mål. Svarsfrekvensen var 84 procent. Resultatet kommer att bearbetas inom hela GIH och åtgärdsplaner tas fram sektions- och avdelningsvis.

Undersökningen är inte en del av kvalitetssystemet för utbildning och forskning, men delar av resultatet är viktigt att beakta då några aspekter berör kvalitetssäkring av utbildning och forskning. I ESG standard 1.5 är lärosätens säkerställande av kompetensen hos lärarna en viktig aspekt av kvalitetssäkring av utbildning. Det gäller t.ex. att erbjuda kompetensutveckling, främja vetenskaplig aktivitet, uppmuntra förnyelse av undervisningsmetoder och användningen av ny teknik samt att tillhandahålla en främjande miljö som tillåter lärare att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

I The European Charter & Code for Researchers är behovet av att tillse arbetsförhållanden som möjliggör för kvinnor och män att kombinera arbete och familjeliv samt barn och karriär, t.ex. flexibel arbetstid, deltidsarbete, distansarbete, sabbaticals etc. en kvalitetsaspekt för arbetsgivare med forskande personal. Vidare lyfts att forskande personal ska vara representerade i beslutsfattande organ och liknande. Mot bakgrund av detta redogörs i denna rapport för resultat som berör säkerställande av kompetens hos medarbetarna och möjlighet att förena arbete och föräldraskap. Resultatet ska dock läsas med beaktande av att samtliga av högskolans medarbetare, och inte endast lärare och forskare, besvarat enkäten.

Inom området säkerställande av kompetens finns två frågor av relevans i enkäten. Den ena berör den upplevda balansen mellan arbetets krav och den egna kompetensen och förmågan. Här ligger beräknat index på 73 procent, vilket gör det till en av de frågor som fått högst värden i enkäten och som därmed är en av GIH:s styrkor.¹ Den andra frågan berör upplevelsen att ha rätt verktyg för sitt arbete: tillgång till information (index: 63 procent), kompetens (index: 83 procent), stödsystem (index: 63 procent) samt verktyg (index: 74 procent). Tillgång till information respektive stödsystem får här betraktas som områden med utvecklingspotential.

Inom området förena arbete med föräldraskap ställdes en direkt fråga om detta i enkäten, där beräknat index ligger på 69 procent. Indexnivån indikerar att det finns förbättringspotential vad gäller de upplevda möjligheterna att förena arbete med föräldraskap och att vidare analys bör ske. Det framgår inte av enkäten om anställda med forskande uppgifter upplever detta i högre grad än andra anställningskategorier.

¹ För redogörelse av beräkning av index hänvisas till rapport av medarbetarenkäten.

Sammanställning av kurs- och programanalyser HT21 - VT22

Kursanalyser har inlämnats för en stor del av kurserna som gavs HT21 och VT22. Programanalyser för samtliga program har inkommit.

Många synpunkter och åtgärdsförslag är kurs- och programspecifika och hanteras därmed inom institutionernas kurs- och programutvecklingsarbete, t.ex. vad gäller frågor om innehåll, litteratur, specifika examinationer och upplägg. Det framträder dock några högskolegemensamma teman.

Svarsfrekvens på kurs- och programvärderingar

Svarsfrekvensen på kursvärderingar är liksom tidigare år blandad, där en del kurser har en mycket hög och andra en mycket låg svarsfrekvens. Programvärderingarna har genomgående en låg svarsfrekvens, men dessa kompletteras enligt programanalyserna av andra former av löpande studentinflytande under programmets gång. I några kursanalyser för HT21 nämns att den nytillkomna kopplingen mellan lärplattformen och enkätssystemet skapat problem i samband med implementering, men detta nämns inte under VT22.

Flera lärare uppger att de använder sig av en kombination av muntliga och skriftliga utvärderingar, både på hel- och delkursnivå, vilket skapar förutsättningar för kontinuerligt studentinflytande på det sätt som passar det aktuella sammanhanget. Det är tydligt att det på en del kurser bedrivs ett aktivt arbete med att höja svarsfrekvensen på kursvärderingarna, t.ex. genom schemalagda utvärderingstillfällen. Institutionerna kan här utveckla det kollegiala erfarenhetsutbytet där goda exempel på studentinflytande genom formativa utvärderingar och metoder för att motivera studenterna att besvara enkäten kan lyftas.

Genomströmning

Genomströmningsgraden ligger generellt kring 50–80 procent. I många fall anges att avhopp skett tidigt under kursen, där studenter som initialt registrerats sedan inte deltagit i undervisningen. I flera fall nämns dock att examinationsresultat inte anses vara komplett p.g.a. inväntande av kompletteringar ("rester"). Här kan det finnas skäl att se över efterlevnaden av gällande riktlinjer för examination (Riktlinjer för kurser, utbildningsprogram och examination på grund och avancerad nivå, GIH 2022/84) för att säkerställa att kompletteringar sker enligt gällande riktlinjer.

Jämställdhet och aktiva åtgärder

Det råder en jämställd fördelning bland lärare på de flesta kurser. Det förekommer dock fall med en icke jämställd fördelning, eller en risk för en framtida snedfördelning, men medvetenhet om detta finns i flera fall. I de flesta kurser förs även en reflektion över strategier för att främja jämställdhet och motverka diskriminering, t.ex. genom att se över fördelning av litteratur, använda ett inkluderande språkbruk, ta upp olika aspekter och perspektiv i utbildningen (kön, ålder, etnicitet, socioekonomi etc.), tillse att studenter hamnar i nya gruppkonstellationer och försöka anpassa studiesituationen efter individens förutsättningar. Det har även skett ett aktivt arbete med rutiner för studenter i behov av pedagogiskt stöd under året, vilket väntas underlätta för både studenter och lärare. Utvecklingen av den digitala utbildningsmiljön med möjlighet till förinspelade föreläsningar anses vara bra för studenter med föräldraansvar och studenter med kognitiva funktionsvariationer, enligt både studenter och lärare.

I analyserna identifieras två utvecklingsområden vad gäller risker för diskriminering. I det ena fallet efterfrågas könsneutrala omklädningsrum och i det andra fallet har en

student i behov av pedagogiskt stöd upplevt bristande bemötande av lärare och annan personal. Det efterfrågas utbildning i undervisning av studenter med pedagogiskt stöd.

Lärare och digital utbildningsmiljö

Studenterna är överlag mycket nöjda med de undervisande lärarna, särskilt vad gäller utvecklingen av den digitala utbildningsmiljön. Även om Covid-19 pandemin och kravet på distansutbildning har varit en utmaning för genomförandet av praktiska undervisningsmoment, har denna period överlag skapat förutsättningar för digitalisering och initierat utveckling av nya pedagogiska modeller. En lärare uttrycker det enligt följande: "Förhoppningsvis kan vi framöver tänka mindre att campus- respektive distansundervisning är ett motsatspar – och mer att de kan kombineras för att skapa en bättre utbildning". Möjligheterna till hybridundervisning lyfts fram som en särskilt positiv utveckling, då den möjliggör för yrkesverksamma studenter och studenter från hela landet att delta. Möjlighet till förinspelade föreläsningar anses också gynna grupper i behov av pedagogiskt stöd och ge mer tid för diskussion och praktiska övningar (t.ex. genom upplägg som "flipped classroom"). Det finns dock även en önskan att bibehålla möjligheten att träffas på campus, särskilt när det gäller utbildningsmoment som innefattar diskussion och praktiska övningar.

Teori och praktik

Integreringen av teori och praktik och möjligheten till många praktiska inslag och medverkan från arbetslivsföreträdare i utbildningen lyfts fram som mycket positivt av studenterna i många av kurserna. Analyserna visar även tydligt att det arbetas aktivt med arbetslivsperspektivet i kurserna och kursutvecklingen. De praktiska inslagen lyfts fram som gynnande för lärandet och som viktiga för den framtida yrkesutövningen. En del studenter efterfrågar, trots den överlag positiva bilden, en utökning av praktiska inslag på vissa kurser/delkurser.

Information, schema och lärplattform

På flera kurser har studenterna varit nöjda med information som lämnats inför kursstart. Två genomgående teman under hela året är dock problem med studenternas och doktorandernas åtkomst till IT-konton och lärplattformen canvas samt sen schemaläggning, ibland även i kombination med sjukskrivningar, där både studenter och lärare påverkas. I flera fall nämns att förläggningen av flera delkurser som löper parallellt skapar problem för både studenter och lärare vad avser kommunikation och samordning. Det lyfts även önskemål från flera VFU-kurser att förläggningen av dessa kurser ses över så att studenterna inte gör praktik under perioder med t.ex. betygssättning och liknande på skolorna. Några lärare lyfter vikten av förbättrad marknadsföring för fristående kurser för att öka söktrycket. Ett återkommande problem som lyfts även i tidigare kursanalyser är även tillgång till skåp och liknande för studenter som läser en del av sin utbildning vid GIH inom grundlärarprogrammet.

Handledning

Kompetensutveckling av både uppsatshandledare och VFU-handledare lyfts som ett utvecklingsområde för att säkerställa god kvalitet inom ramen för kurser med uppsatser och VFU-kurser. När det gäller handledare på självständiga arbetet efterfrågas tillgång till handledarutbildning och att genomgången utbildning ska vara krav för att få handleda studenter. Inom VFU-kurser efterfrågas åtgärder för att samtliga VFU-handledare ska gå GIH:s handledarutbildning.

Examinationer

På flera av kurserna VT22 nämns att studenter upplever en alltför hög arbetsbelastning och otillräckliga förutsättningar för självstudier till följd av många examinationer och kurskrav. Mängden kurskrav och examinationer ska därför ses över inom dessa kurser.

Internationalisering och forskningsanknytning

På både kurs- och programnivå pågår ett aktivt arbete med internationalisering, bl.a. genom att utveckla ”mobility windows” inom programmen.

Det är i analyserna även tydligt att det sker ett aktivt arbete med forskningsanknytning i såväl kurser som program. Forskningsanknytningen omnämns som positivt av flera studenter.

Sammanfattning av kvalitetsdialog

Den 27 september 2022 anordnade UFN en högskolegemensam kvalitetsdialog. Som förberedelse för kvalitetsdialogen medverkade högskolans prefekter vid UFN:s sammanträde den 2 juni för att diskutera institutionernas kvalitetsarbete och behovet av institutionsövergripande strategiska satsningar och kvalitetsutvecklande åtgärder. Vid kvalitetsdialogen närvarade UFN:s ledamöter, student- och doktorandrepresentanter, fackliga representanter, prefekter, studierektorer för utbildningsprogrammen, högskoleledning och representanter från förvaltningen.

Resultat av programuppföljning

Kvalitetsdialogen inleddes med presentationer från studierektorer (varav en ersättare) gällande resultat av programanalyser från respektive utbildningsprogram. Flertalet av de teman som togs upp har belysts i ovanstående sammanställning av kurs- och programanalyser, bland annat den relativt låga svarsfrekvensen på studentenkäter, genomströmning samt lärare och digital utbildningsmiljö. Pandemins krav på snabb digital omställning har varit utmanande men också skapat förutsättningar för utveckling och initierat nya pedagogiska modeller som fallit väl ut för studenterna samtidigt som utbildningens kvalitet inte påverkats nämnvärt, förutom för kurser med praktiska moment.

Utöver ovanstående teman, som återfinns under rubriken i kurs- och programanalyser, framgick även att en övervägande andel studenter anser att utbildningarna har bra arbetsmarknads- och forskningsanknytning i relation till den profession utbildningen riktas mot. Inom några utbildningsprogram har önskan om fler praktiska moment med mer verksamhetsintegrerat lärande efterfrågats från studenternas sida. Tränarprogrammet och Hälsopromotionsprogrammet (tidigare Hälsopedagogprogrammet) har under HT21 reviderat sina utbildningsplaner och kurser där hänsyn till ett ökat verksamhetsintegrerat lärande har beaktats.

I samband med revidering av ovan nämnda utbildningsplaner har även förutsättningarna för internationellt utbyte i form av så kallade ”mobility windows” inom program samt kurser på engelska inom givna terminer arbetats fram. Diskussion fördes kring möjligheterna att utarbeta en mer institutionsövergripande samverkan vad gäller den formen av internationalisering. Masterprogrammet arbetar med en revidering av utbildningsplanen och avsikten är att hela programmet ska utformas och ges på engelska.

Fördelning bland kvinnliga och manliga lärare är jämn inom flertalet kurser. Dock förekommer en snedfördelning eller risk för snedfördelning i vissa kurser och det

informerades om att det förs en dialog för att främja jämställdhet och motverka diskriminering i personalgruppen.

Ur antagningssynpunkt råder det en viss snedfördelning till högskolans program. En trend är att det är övervägande manliga sökande till GIH:s programutbildningar. Diskussion fördes om huruvida det finns skillnader mellan män och kvinnor när det gäller genomströmning och ansökan om examina. Vissa reflektioner gjordes över tänkbara strategier för studentrekrytering till programmen, men fortsatta insatser behövs för att stävja risken för snedrekrytering vid antagning till GIH:s utbildningsprogram. Vidare lyftes vikten av att rekommendationer för studenter med särskilt stöd implementeras och säkerhetsställs för att undvika risk för diskriminering.

En gemensam nämnare i presentationerna var att studenter genomgående verkar nöjda med undervisande personals kompetens och bemötande. Likaså bedöms den sammantagna bilden av arbetet kring hållbar utveckling i programuppföljningen vara god inom områden som till exempel hållbart ledarskap, friluftsliv, levnadsvanor, preventivt hälsoarbete och hälsa ur sociala utvecklingsperspektiv. På de flesta program nämns även att ett aktivt arbete pågår med progression och måluppfyllelsen utifrån examensmålen. Att öka söktrycket till utbildningarna utgör en gemensam utmaning för hela högskolan, även om det är skillnad mellan olika program där en del har ett stabilt söktryck medan en sjunkande tendens gäller för andra program.

Kvalitetsuppföljningen på forskarnivå har främst genomförts i form av dialog med doktorander (samtal med nydisputerade doktorander, uppföljning av individuell studieplanering (ISP) och samtal i doktorandrådet). Uppföljningen visar att doktoranderna är förhållandevis nöjda med forskarmiljön i stort men att det fortfarande finns behov av att stärka relationen med omgivande forskningsmiljöer. Under året har forskarutbildningen arbetat med att förbättra interna strukturer och processer genom bland annat tydligare uppföljning av ISP, exitsamtal, doktorandråd, handledarkollegium och seminarier.

Doktorandernas inlaga

Doktorandrådets ordförande presenterade de områden som de anser att högskolan kan arbeta med för att stärka kvaliteten i utbildningen:

- *Likvärdiga förutsättningar.* Doktoranderna upplever att det inte alltid är likvärdiga förutsättningar gällande poänggivande aktiviteter som kan tilldelas utöver de kurser som doktoranderna läser. Det handlar exempelvis om att seminariedeltagande och förutsättningar för att delta i internationella konferenser hanteras olika vid de tre institutionerna. Doktoranderna efterfrågar även en tydligare struktur vad gäller vilka som ansvarar för vilka frågor och vad som gäller för de poänggivande aktiviteterna utifrån den allmänna studieplanen.
- *Kurser.* Doktoranderna belyste att kvaliteten i vissa kurser kan förbättras och att de obligatoriska kurserna bör ses över så dessa blir mer disciplinöverskridande. Behovet av tillgång till kurser inom högskolepedagogik för att vidare kvalificera sig till akademiska tjänster lyftes även fram.

Vidare belyste ordförande för doktorandrådet att stödet från handledare och doktorandkollegor är god och att den introduktionsutbildning som erbjuds tidigt i utbildningen skapar goda förutsättningar att komma in i arbetet och studierna.

Studenternas inlaga

Studentkåren presenterade de områden där de upplever att det behövs vidare arbete inom utbildningarna för att stärka kvaliteten. Inom en del områden har institutionerna kommit olika långt, men på en övergripande nivå framträder tre teman.

- *Anonyma examinationer.* Studenterna efterfrågar fler möjligheter att skriva anonyma prov. Ett fåtal anonyma ordinarie prov har prövats men ett systematiskt arbete krävs för att ordinarie prov, ordinarie omprov och ytterligare omprovstillfälle ska ske anonymt vid alla program.
- *Kommunikation och organisation.* Studenterna efterfrågar att schemalaggningsen förbättras så att studenterna kan planera sina studier i tid och få så få schemaändringar som möjligt. Den nya strukturen i Canvas har fallit ut väl på vissa kurser, men behöver implementeras av samtliga lärare och institutioner. Vidare önskar studenterna att det blir en mer samstämmig kravbild gällande seminarier och kurskrav.
- *Samverkan.* Studenterna efterfrågar en ökad samverkan mellan institutionerna när det gäller i ovanstående teman.

Studentkåren informerade om att de arbetar aktivt från kårens sida för att öka studenternas svarsfrekvens gällande kurs- och programutvärderingar och lyfta engagemanget kring kvalitetsfrågor om utbildningen. Fler medlemmar till studentkåren är viktigt för att öka förståelsen för vad studentkåren kan vara behjälpliga med under studietiden. Studentkåren belyste att det är svårt att rekrytera och bibehålla studenter till kåren bland de äldre årskurserna och de arbetar med att bredda rekryteringen inom studentkåren.

UFN:s förslag till strategiska satsningar och kvalitetsstärkande åtgärder

Mot bakgrund av föregående läsårs arbete och de resultat som framkommit i externa och interna granskningar samt kurs- och programanalyser ger UFN följande sju förslag till strategiska satsningar och kvalitetsstärkande åtgärder.

1. Förstärk stödet för att kvalitetssäkra kursplaner och utbildningsprogram

UFN har inrättat riktlinjer som reglerar kursplanens innehåll (Riktlinjer för kurser, utbildningsprogram och examination på grund och avancerad nivå, GIH 2022/84). Sedan förra årets kvalitetsrapport har utbildningsdatabasen även utvecklats för att stödja tillämpningen av riktlinjerna, bland annat genom att examensmålen rubriker nu ska användas för att strukturera lärandemålen, standardtexter har också utarbetats kring regler för examination och samtliga examinationer ska ges en poängmässig omfattning i kursplanen. Förutsättningar för att kvalitetssäkra kursplaner finns därmed i form av riktlinjer och systemstöd. Nu behövs kunskapshöjande insatser.

Institutionerna bereder och beslutar om kursplaner. UFA förvaltar och tillhandahåller systemstöd av Ladok och utbildningsdatabasen Kursinfo. En central insats för att ge stöd i högskolepedagogiska frågor finns i dagsläget inte, utan är under utredning. UFN:s bedömning är att kunskapshöjande insatser behöver sättas in omgående.

Institutionerna har under året uttryckt behov av stöd för att kvalitetssäkra innehållet och utformningen av kursplanerna, särskild vad gäller att formulera ändamålsenliga lärandemål som håller över tid. I samband med att nästan samtliga av högskolans utbildningsplaner reviderats och nya program inrättas kommer också flertalet kursplaner revideras och anpassas till gällande riktlinjer och struktur. I denna process bör institutionerna, åtminstone i en övergångsperiod, få de resurser som krävs i form av kompetenshöjande insatser för att genomföra arbetet. Välskrivna, korrekta och ändamålsenliga kursplaner är en god investering som kan bidra till rättssäkerhet för studenter, motverkar diskriminering samt säkra progressionen mot examensmålen. Dessa åtgärder kan även minska behovet av upprepade revideringar. UKÄ har pekat på att ett särskilt utvecklingsområde för kvalitetssäkring av GIH:s utbildningsprogram är att formulera lärandemål som håller över tid och som har en tydlig koppling till respektive utbildnings examensmål.

UFN föreslår att kunskapshöjande insatser genomförs vad gäller kursplanearbete, särskilt avseende utveckling av hållbara lärandemål samt för att säkerställa att kursplanernas lärandemål är relaterade till utbildningarnas examensmål.

2. Påbörja arbetet med att formulera GIH:s pedagogiska grundsyn

På många lärosäten finns en skrift/policy som beskriver lärosätets pedagogiska grundsyn. I en sådan policy kan det önskvärda pedagogiska förhållningssätt vid lärosätet uttryckas och utvecklas liksom den viljeinriktning som ska präglade pedagogiska arbetssätt som tillämpas. Policyn kan även innehålla förklaringar till och konkreta exempel på vad som avses med centrala pedagogiska begrepp, såsom studentcentrerat eller studentaktivt lärande, forskningsbaserad undervisning, forskningsanknytning, konstruktiv länkning och liknande. UKÄ uttrycker att ett viktigt område för GIH att utveckla är pedagogiska modeller och undervisningsformer som främjar och uppmuntrar studenter att ta en aktiv roll i lärandeprocesser. Mot denna bakgrund och med tanke på GIH:s omfattande lärarprogram samt tränar-, sport management- och hälsopromotionsprogram, som alla

leder till någon form av pedagogiskt arbete, skulle en pedagogisk policy kunna bidra till att höja kvaliteten på GIH:s utbildningar.

UFN föreslår att ett arbete påbörjas med att formulera GIH:s pedagogiska grundsyn inklusive vad centrala pedagogiska begrepp kan innebära.

3. Påbörja utvecklingen av GIH:s engelska webbsida

Flera insatser har gjorts under året för att bredda den internationella verksamheten vid högskolan. En struktur samt tydligare ansvarsfördelning för internationaliseringsarbetet har beslutats av rektor (GIH 2022/89). På institutionerna utvecklas mobilitetsfönster inom högskolans kandidatprogram och möjlighet till ett masterprogram på engelska är under utredning. För att kunna nå målet att genomföra forskning med hög internationell kvalitet enligt GIH:s strategiska plan samt möta Högskolestyrelsens verksamhetsmål om ett ökat kursutbud på engelska och ett ökat personal- och studentutbyte, är nästa steg att kunna informera potentiella internationella studenter och lärare om de nya möjligheterna. Därför är det angeläget att också en funktionell hemsida på engelska utvecklas i samband med att högskolans nya hemsida implementeras.

UFN föreslår att arbetet påbörjas för att utveckla GIH:s engelska webbsida.

Utöver ovanstående satsningar bedömer UFN att implementeringen av redan fattade beslut och överenskommelser behöver intensifieras inom nedanstående områden:

4. Intensifiera implementeringen av kurs- och programuppföljningar på institutionsnivå

En uppföljning av implementeringen av Riktlinjer för kvalitetssäkring och uppföljning av kurser och program (GIH 2022/85) visar att arbetet med kurs- och programuppföljning inte sker systematiskt. Särskilt brister rutinerna vad gäller att informera och hålla resultat tillgängliga för studenterna. Lärosäten är inte bara skyldiga att anordna kursvärderingar, resultaten av dessa och beslut om åtgärder ska också vara tillgängliga för studenterna (HF 1 kap. 14 §). I dagsläget ska detta ske genom att kurs- och programanalyser publiceras i canvas och på hemsidan. För att nå Högskolestyrelsens verksamhetsmål att implementera kvalitetssystemet i verksamheten bör institutionerna tillse att kurs- och programvärderingar samt kurs- och programanalyser dels genomförs, dels är tillgängliga i enlighet med gällande riktlinjer.

Särskilda insatser skulle också behöva genomföras för att höja svarsfrekvens på programvärderingar, då merparten av dessa har mycket låg svarsfrekvens. Kollegialt erfarenhetsutbyte kan möjliggöra att goda exempel sprids och implementeras för att höja svarsfrekvensen på kursvärderingar. Vidare skulle institutionerna själva kunna utveckla sitt interna arbete med kurs- och programutvärdering och där med fördel använda kurs- och programanalyser som verktyg samt inrätta egna modeller för t.ex. delkursutvärdering eller andra formativa utvärderingar vid behov.

UFN föreslår att arbetet med att implementera kurs- och programuppföljningar intensifieras, så att rutinerna stärks vad gäller att tillgängliggöra resultat samt att särskilda insatser genomförs i syfte att höja svarsfrekvensen på programutvärderingar.

5. Intensifiera arbetet med att implementera schemalägningsprocess och canvasstruktur

Schemaläggning och schemaändringar som sker för sent, bristande information och olikheter i strukturen på lärplattformen canvas har länge påtalats av studenter som problematiskt. Följaktligen är dessa viktiga utvecklingsområden. Mycket arbete har skett för att åtgärda problemen och en institutionsgemensam överenskommelse har fattats under året för schemalägningsprocessen. Fortsatt institutionsöverskridande arbete för likvärdig struktur i kursytorna i Canvas förespråkas också. Att samtliga institutioner skyndsamt implementerar fattade överenskommelser är nu viktigt, så att processer och strukturer följs. Inte minst från ett likabehandlingsperspektiv är det viktigt att både studenter och lärare ges bättre förutsättningar att kunna planera sina studier och sitt arbete.

UFN föreslår att arbetet med att implementera överenskommelsen vad gäller processen för schemaläggning intensifieras liksom att strukturen på canvas ges en liknande utformning på samtliga institutioner.

6. Intensifiera implementeringen av åtgärder för att stärka forskarutbildningen

Sedan förra årets förslag har en åtgärdslista sammanställts för att hantera strukturella brister inom forskarutbildningen. Doktorandrådet vittnar dock löpande om att problemen delvis kvarstår. Framför allt upplevs brister vad gäller planering av forskarkurser samt kommunikation om rutiner och riktlinjer. Därutöver anför doktorander att ansvarsfördelningen är otydlig. Att dessa brister och denna otydlighet åtgärdas är av största vikt för att doktoranderna ska ha en god studiemiljö och kunna planera sina studier liksom för forskarutbildningens kvalitet.

UFN föreslår att arbetet med att implementera åtgärder som stärker forskarutbildningens kvalitet intensifieras.

7. Intensifiera arbetet med att utveckla en ny masterutbildning

Att nuvarande masterutbildning har problem har länge uppmärksammats (se t ex Utbildningsutredningen, GIH 2020/130), bland annat är kursutbudet begränsat varför studenterna måste läsa merparten av sina kurser på andra lärosäten. Ett arbete med att utveckla en ny masterutbildning har påbörjats, men det är angeläget att arbetet intensifieras så att en ny masterutbildning kan starta HT24. I det fortsatta arbetet behöver strategier och mål för de kurser som ska tas fram tydliggöras ytterligare så att GIH:s nya masterprogram får många sökande och håller hög kvalitet.

UFN föreslår att arbetet med att utveckla en ny masterutbildning intensifiera samt att strategier och mål för kursutveckling och för programmet i sin helhet tydliggörs.